

Nasıl Güzel Yazabilirim?

Yazı yazmak yetenekle değil belli kuralları bilmek ve çokça yazma denemesi yapmakla kazanılan bir özelliktir. Metin yazarken çekinmek, isteksiz olmak oldukça doğal bir durumdur. Bunun nedeni de yazmanın kurallarını bilmemek ve yazma çalışmalarını yapmamaktır. Deneyimli bir yazarın veya edebiyat öğretmeninizin yardımı ve sizin de ortaya koyacağınız emekle pekâlâ etkili metinler yazabilirsiniz.

Buna yönelik aşağıdaki bilgilere, örneklere ve etkinliğe dikkat ederseniz belli bir mesafe katettiğinizi göreceksiniz.

1. Önce yazacağınız metnin türünü belirleyiniz.

Öğretici, olay çevresinde gelişen ya da göstermeye dayalı metin türlerinden birini tercih edebilirsiniz. Metnin türüne göre konuyu, temayı, ana düşünceyi, amacınızı ve hedef kitlenizi tespit ediniz. Konu, metinde üzerinde duracağınız şeydir. Konuyla ilgili okuma ve araştırma yapınız. Konu, temanın zaman, mekân ve kişiye göre sınırlandırılmasıdır. Sınırlandırılan bir konu, çalışma alanınızı ve yönteminizi belirler.

Ana düşünce, konu ve tema aracılığı ile verilmek istenen temel düşüncedir. Yazarlar amaçlarına göre metin yazarlar. Amaca göre de metin türünü seçerler. Örneğin amacınız bilgi vermek ise öğretici bir metin türünü tercih edersiniz. Amacınız okuru olay içinde yaşatmak ise anlatmaya dayalı bir metin türünü tercih edersiniz. Hedef kitlesi ise yazarın sesleneceği, iletisini vermek istediği kişiler, topluluklardır.

Hedef kitlesi, amaç, metin türü ve ana düşünce birbirilerini tamamlayan unsurlardır. Örneğin hedef kitleniz “ lise çağındaki öğrenciler” , amacınız “vatan sevgisini aşlamak” , temanız “ sevgi” , konunuz da “yaşadığımız zamanda gençlerin çok çalışmayla vatana hizmet etmeleri” olsun. Bütün bunlara göre seçilecek metin türü de bir şiir, bir deneme ya da öykü olur. Yazınızda kullanacağınız bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimlerle ilgili notlar çıkarınız. Görsel ve işitsel dokümanlar bulunuz veya hazırlayınız. Araştırmalarınızda, kaynaklara ulaşmada, Genel Ağ’ı doğru ve etkin kullanmada neler yapmanız gerektiğini öğretmeniniz size anlatacaktır. Bunlardan yeterince yararlanınız. Not alma ve özetleme tekniklerini çalışmalarınızda göz önüne almanız işinizi kolaylaştıracaktır.

2. Yazacağınız metni planlayınız. Metin türüne özgü yapı özelliklerine dikkat ediniz.

Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlemelere, giriş-gelişme-sonuç/serim-düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat ediniz. Metninize vereceğiniz başlığı belirleyiniz. Gerekirse alt başlık/bölüm başlığı ve epigraf kullanınız. Araştırmaya ve ispatlamaya dayalı bir metin yazacaksanız metinlerde kaynak ve dipnot gösterme şekline karar veriniz.

Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine dikkat ediniz. Türle ilgili anlatım teknikleri, anlatım biçimleri/türleri ve düşünceyi geliştirme yollarından uygun olanlarını kullanmaya çalışınız. Metnin türüne göre terim, kavram, deyim, atasözü ve ağız özelliklerine yer veriniz, iyi bir anlatımda bulunması gereken özelliklere dikkat ederek metninizi yazınız, iyi bir anlatımın açıklık, akıcılık, duruluk ve yalnlık özelliklerini taşıması gerektiğini unutmayınız. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanınız.

Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksilteli, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi ve fiil cümlesi

şeklinde farklı cümle yapıları/türlerini kullanırsanız akıcı bir üslup elde edersiniz. Böylece okur kitlesi, yazınıza ilgi duyar. Gerektiğinde görsel ve işitsel unsurları doğru ve etkili kullanınız. Metnin türüne göre resim, fotoğraf, grafik, çizim, veri tabloları, ses ve görüntü kayıtları gibi unsurları kullanmak, metni tamamlar ve destekler. Metninizi bağımsız kâğıtlara ya da defterinize yazınız.

3. Yazdığınız metni gözden geçiriniz. Dil bilgisi, yazım ve noktalama bakımından metni bir daha kontrol ediniz.

Yapılacak her kontrol, sizi başarıya daha çok yaklaştıracaktır. Bu açılardan yanlışsız bir metin, okur üzerinde olumlu izlenim bırakır, metnin anlaşılmasını kolaylaştırır. Metninizde anlatım bozukluklarının olmaması gerekir. Metinde birimler, paragraflar, bölümler, olay örgüsü/kurgu ve başlık gibi yapı ve şekil unsurları arasındaki anlam bağlantılarını kontrol ediniz. Metni tutarlılık, denge ve akış bakımından gözden geçiriniz. Metnin içeriğini ve üslubunu tür özellikleri bakımından değerlendiriniz. Metninizi daima okunaklı olmalıdır.

Metninizi sayfa düzeni yönünden de gözden geçirmeniz gerektiğini unutmayınız. Özgün metinlerin sorumluluğu her zaman metin yazarına aittir. Bu nedenle ürettiğiniz ve paylaştığınız metinlerin hukuki, ahlaki sorumluluğunun bilincinde hareket etmeniz gerekir. Alıntılama, kaynak gösterme gibi ayrıntılara metninizi de yer veriniz. Başkasına ait bir eseri izinsiz kullanmanın suç olduğunu, hukuki ve etik kurallara uymadığını aklınızdan çıkarmayınız.

4. Yazdığınız metni yüksek sesle okuyunuz, panoda sergileyiniz; elektronik ortamlarda, kitap, dergi ve gazetelerde yayımlatınız, yarışmalara katılınız.

Böylelikle metninizi başkalarıyla paylaşırsınız. Bu da insanları bilgilendirme, sağlıklı iletişim kurma, yazma becerilerinin gelişmesi gibi birçok açıdan size katkı sağlar. Yayımladığınız metne yapılacak eleştirilere açık olunuz. Gerekirse eleştirileri saygı ve nesnellik çerçevesinde cevaplayınız.